

La necessitat d'un segon cicle per als estudis de biblioteconomia i documentació

Una bona part del número que presentem és continuació del *Butlletí* anterior. En aquell ja us prometièem una sèrie d'articles que descrivissin la formació de bibliotecaris en diferents països de tot el món. Hi podreu trobar, doncs, explicacions sobre l'Argentina, les dues Alemanyes, els EUA, França, Gran Bretanya i l'URSS, amb les quals esperem oferir-vos una visió no exhaustiva però sí representativa dels estudis de biblioteconomia en el moment actual.

La formació de bibliotecaris a Espanya no sembla que passi per uns camins gaire afortunats. Legalment existeixen els estudis de Biblioteconomia i Documentació per als quals ja hi ha una escola reconeguda per impartir-los i algunes més en tràmit. A la pràctica, aquests estudis s'ignoren o s'obliden intencionadament, o bé s'obren escoles amb una intenció ben oposada. Unes declaracions d'un alt càrrec del Ministeri de Cultura anaven, suposem, pel primer camí; les pràctiques d'un sector de la professió van, no ens queda cap més remei que pensar-ho així, per algun dels restants.

Si alguna conclusió es pot treure dels molt diversos plans d'estudi per a la formació de bibliotecaris, és que la majoria d'ells contempen la professió com una unitat estructurada en tres

nivells. Evidentment, s'accedeix als nivells superiors des dels inferiors per tal de donar una formació completa. La FIAB, en les seves normes per a escoles de biblioteconomia, ja estableix que un dels criteris fonamentals per a aquestes és que tinguin rang universitari i recomana que la formació de bibliotecaris i documentalistes inclogui els dos cicles universitaris (el primer, d'un fins a quatre anys de durada, tindria aquí l'equivalència d'un títol universitari de grau mitjà; el segon, amb quatre, cinc o més anys, la d'una llicenciatura).

La demanda que l'Associació de Bibliotecaris de Catalunya ha fet sempre d'un segon cicle per als estudis de Biblioteconomia i Documentació no es pot considerar una reivindicació corporativista. És, al contrari, la premissa fonamental i bàsica per a una bona formació professional. Quan es fa un balanç del panorama cultural espanyol sempre es parla de les poques biblioteques que hi ha i del mal estat en què es troben les existents. Sembla que no s'hagi comprès que qualsevol servei públic eficaç ha de comptar, en un 50%, amb unes bases materials suficients per desenvolupar-se convenientment i, en l'altre 50%, amb uns professionals ben preparats que gestionin i potenciïn aquells recursos. Quantes biblioteques pomposament inaugurades no han vist

disminuïda la seva utilitat o han hagut de tancar per no tenir professionals que se n'encarreguin?

Ara, després de molts anys d'una política nefasta en biblioteques, es vol recuperar el temps perdut i crear ràpidament els professionals que manquen al país. El repte és difícil, però s'ha trobat un planter ben assortit: els llicenciats. En lloc de potenciar les escoles de Biblioteconomia i Documentació i preparar un segon cicle per a aquests estudis, que puguin culminar amb una llicenciatura i un doctorat, s'oblida el que ja està legislat, i es proposen solucions novelles. Novelles? No tant. En el fons és canviar-ho tot per deixar-ho tot igual; es tracta d'escindir la professió en dos cossos comunicables.

Uns cursos per a postllicenciats, que com a màxim tindran dos anys de durada, formaran uns professionals amb menys estudis tècnics que els titulats a les escoles de Biblioteconomia i Documentació, que hauran estudiat tres anys. Però no és aquesta l'única contradicció d'aquesta proposta. Un postgraduat en biblioteconomia haurà de passar uns sis anys d'estudis; mentrestant, un titulat de Biblioteconomia i Documentació que vulgui assolir el grau de postgraduat n'haurà de passar nou: tres anys a

l'escola de Biblioteconomia i Documentació, cinc de llicenciatura i un de postgraduació. A més a més, qui farà classes per a postllicenciats si no es prolonguen els estudis de Biblioteconomia i Documentació? És evident que la proposta de formar professionals amb uns estudis posteriors a una llicenciatura no va dirigida a la millora tècnica de les biblioteques i sí, en canvi, a salvaguardar els interessos d'una élite.

(Editorial del «Butlletí de l'Associació de Bibliotecaris de Catalunya», núm. 3 (gener-juny 1983))